

SEKCE IVU SDRUK

Činnost sekce

informační vzdělávání uživatelů
odborná sekce Sdružení knihoven ČR

INFORMAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ UŽIVATELŮ

- záplava informací
- kritické myšlení
- celoživotní vzdělávání
- společnost znalostí

INFORMAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ UŽIVATELŮ

- 7. ročník konference Informační gramotnost – učitelé, školní knihovny, veřejné knihovny
- závěry vedly k zamyšlení nad kvalitou informačního vzdělávání ve veřejných knihovnách
- v roce 2009 vzniká sekce IVU SDRUK
- v roce 2009 – 2010 sekce zmapovala situaci ve veřejných knihovnách – dotazníkový průzkum
- sekce reaguje na zjištěné požadavky knihovníků

DOTAZNÍK IVU

Celkem bylo zodpovězeno a odesláno k dalšímu zpracování 12 dotazníků z krajských knihoven, 36 dotazníků z pověřených knihoven a 352 dotazníků z profesionálních knihoven.

- cílové skupiny, ke kterým je směřováno IVU v knihovnách
- na co se při IVU knihovny zaměřují
- jaké jsou při IVU používány v knihovnách metody
- jaké jsou využívány weby
- jaké jsou používány materiály pro IVU
- vzdělání knihovníků v oblasti

DOTAZNÍK IVU

- Informační výchova je stále prioritně zaměřena na exkurze, seznamování s orientací v konkrétní knihovně, s využíváním jejích informačních zdrojů a služeb. To je samozřejmé a jednoznačně potřebné, ale na informační vzdělávání máme náročnější požadavky, které zahrnují znalosti, dovednosti a schopnosti práce s informacemi – od formulování požadavku přes vyhledání relevantních informací až po jejich zpracování, prezentaci a možnosti dalšího využití.

Knihovnický zpravodaj Vysočina

Mgr. Veronika Peslerová, předsedkyně sekce IVU SDRUK

DOTAZNÍK IVU - SHRNUÍ

- **Je potřeba implementovat informační vzdělávání uživatelů do tematických lekcí, změnit systém a terminologii.**

POŽADAVKY KNIHOVNÍKŮ

- zájem o vzdělávání v této oblasti
- požadavek na vznik uceleného „metodického“ materiálu
- zájem o praktické návody, o jakousi „kuchařku“

ČINNOST SEKCE – TŘI MODULY

- ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST – MŠ a 1. stupeň ZŠ
- KNIHOVNA – ZDROJ INFORMACÍ – 2. stupeň ZŠ
- INFORMAČNÍ ZDROJE – TIŠTĚNÉ,
ELEKTRONICKÉ, AUDIOVIZUÁLNÍ – SŠ

ČINNOST SEKCE – TŘI MODULY

- ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST – podpora čtenářství a porozumění zadanému textu, schopnost propojovat čtení, psaní a získávání informací, související aktivity knihovny, doporučené metody a výstupy – MŠ a 1. stupeň ZŠ

ČINNOST SEKCE – TŘI MODULY

- KNIHOVNA – ZDROJ INFORMACÍ – kde hledat informaci, kde a jak ji najít v textu, práce s informací, propojování pramenů, podpora dovedností samostatného výběru a zpracování informací včetně schopnosti zvážit jejich relevantnost, aktuálnost a pravdivost, citace, stahování referátů, učíme se učit, e-learning, facebook
 - 2. stupeň ZŠ

ČINNOST SEKCE – TŘI MODULY

- INFORMAČNÍ ZDROJE – TIŠTĚNÉ, ELEKTRONICKÉ, AUDIOVIZUÁLNÍ – podpora zkvalitnění vyhledávání informací v jiných než tištěných zdrojích a využívání webových stránek knihoven, webarchivy, digitální knihovny, databáze on-line časopisů, základy vyhledávání, boolovské operátory, zadávání dotazů, formulace dotazů, orientace ve zdrojích, kritické zhodnocení a použití získaných informací, etika používání informačních zdrojů, citace - SŠ

ČINNOST SEKCE – TŘI MODULY

- Děti by měly získat soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot
- k učení
- k řešení problémů
- ke komunikaci
- v oblasti sociální a osobní
- k uplatnění ve společnosti, k utváření demokratického občana
- k uplatnění v pracovním procesu

(nazývané klíčové kompetence – výstupy) dle RVP a knihovny tomu mohou být nápomocny.

ČINNOST SEKCE – TŘI MODULY

- RVP – rámcově vzdělávací programy
- Knihovny mohou vstoupit do všech vzdělávacích oblastí dle svých možností s cílem vést děti k získávání informací z různých zdrojů, jejich porozumění a praktickému využití (nejen v oblasti, kterou jsme si vybrali, ale také v běžném životě dětí).

ČINNOST SEKCE

- každoroční celostátní seminář IVU – Brno, Hradec Králové, Havlíčkův Brod
- pravidelné pracovní zasedání sekce – Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Pardubice, Zlín
- <http://www.sdruk.cz>

ČINNOST SEKCE – CÍLE

- vypracovat „metodický“ materiál pro knihovníky, vzdělávání knihovníků v oblasti IVU
 - členové sekce budou ve svých knihovnách a regionech informovat o novém pojetí IVU
- - krajským a pověřeným knihovnám sekce doporučuje věnovat se vzdělávání knihovníků v oblasti IVU a organizovat regionální semináře a workshopy
- prolínání všech tří modulů – návaznost u jednotlivých věkových kategorií – standardy IV by na sebe měly navazovat od ZŠ až po VŠ (IVIG – informační vzdělávání na českých vysokých školách – možnosti spolupráce)
- využít zájmu o tematické besedy v knihovnách a jako přidanou hodnotu doplnit IVU

ČINNOST SEKCE – CÍLE

- Pro další období byla zdůrazněna potřeba vzdělávání knihovníků. Tedy zejména krajské knihovny by v rámci vzdělávání pracovníků knihoven ve svých regionech měly klást důraz na informování o současných náročných požadavcích na informační vzdělávání, a třeba formou seminářů zprostředkovávat praktické ukázky a zkušenosti, návody „jak na to“. Důraz byl také položen na vzdělávání a informování metodiků krajských knihoven.
- Sekce IVU bude rozšiřovat spolupráci s odbornou sekcí IVIG, s projektem NAKLIV (Národní klastr informačního vzdělávání) i s Klubem dětských knihoven SKIP.

Knihovnický zpravodaj Vysočina

Mgr. Veronika Peslerová, předsedkyně sekce IVU SDRUK

IVU - VYUŽITÍ METOD KRITICKÉHO MYŠLENÍ

- rámec E – U – R (evokace – uvědomění – reflexe)
- aktivní, zážitkové učení
- KRITICKÉ MYŠLENÍ hluboké zamyšlení nad problémem (tématem), jeho zkoumání a posouzení z různých úhlů pohledu. Jeho součástí je i ověření míry správnosti a spolehlivosti údajů o problému (tématu) nebo o jeho řešení.
- Proč rozvíjet kritické myšlení? Vyžaduje to současná doba. Tyto dovednosti jsou zahrnuty do RVP jako jedna z klíčových kompetencí (dovedností), které si mají žáci osvojit pro život.

HRADEC KRÁLOVÉ 2011 – BOŽENA BLAŽKOVÁ

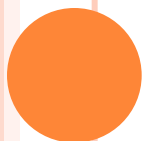
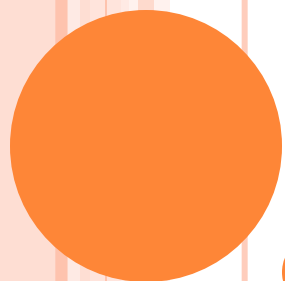
- sekce IVU vychází z toho, že knihovny by měly být nejen místem setkávání, ale i místem vzdělávání (sebevzdělávání, informačního vzdělávání) a naplňovat tak své významné poslání ve společnosti
- přeměnit knihovnu na informační instituci jako celek, kromě lekcí IVU a tématických besed zařadit informační vzdělávání do celkové image knihovny (webové stránky, vydávané materiály, e-learning..)

ZDROJE

- <http://www.sdruk.cz>
- *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. 126 s. [cit. 2011-07-28]. Dostupné z WWW: rvp.cz/wpcontent/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf
- *Bílá kniha*
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Praha, 2001
- *Knihovnický zpravodaj Vysočina, Mgr. Veronika Peslerová, předsedkyně sekce IVU SDRUK*
- *Seminář – Informační vzdělávání uživatelů ve veřejných knihovnách Božena Blažková – Hradec Králové 2011*
- www.kritickemysleni.cz

IVETA ŠTANCLOVÁ

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

dětské oddělení

stanclova@kfbz.cz